

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան 12 ֆր.
Վեցամսեայ 6 «

ԱՐՏԱՍՈՂՄԱՆ

2 քիւ մէկ ծրարով
Տարեկան 14 ֆր.
Վեցամսեայ 7 ֆր.

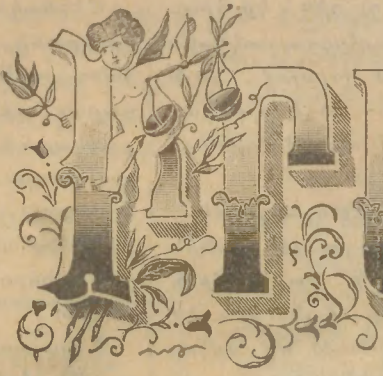
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 տղ.
Վեցամսեայ 1.50 »

ԿԱՆԽԻԿ

—o—

Մանուցման տղր
20 սանթիմ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ՀԱՍՑԵ

Rédaction du journal

„Iravounk“

V A R N A (Bulgarie)

—o—

Редакция
на ВѢСТНИКЪ

„Иравункъ“

ВАРНА (България)

—o—

Դրոպիւնի և
յեկ տրուի

ՍԱՆՏՈՒ ԿՐԿԱՄՈՒՄՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻԻ

Մեր նախընթաց թիւերով հաղորդեցինք ընթերցողաց նիւթօքօլի մէջ կատարուած կրկնամուսնութեան պարագաները, և քիչ մը աւելի զբաղեցանք անով, որովհետեւ այդ անհատականէ աւելի հանրային խնդիր մը ըլլալու հանգամանքը ունէր:

Բուն խնդիրը միայն խաչիկ անուն հայու մը օտար եկեղեցւոյ գիրկը դիմելուն վրայ չէ, և ոչ ալ գեղջուկ հայուհիի մը իր ամուսնէն լքուած ըլլալուն վրայ: Բուն խնդիրը այդ քառամեկի քայլին գայթակղեցուցիչ և վարակիչ օրինակ մը կարենալ ըլլալու հաւանականութեան մէջ կը կայանայ. և այս պարագան է որ կը պարտաւորէ մեզ թաղ խորհուրդներու, արտասահմանի հայ քահանաներու և հոգեւոր հովիւներու ուշադրութիւնը հրահրելու:

Երբ մտածենք թէ քաղաքական, տնտեսական և այլ պատճառներով օտար երկիրներ տարածուած մեր բնակչութեան հայրենակիցներու առջեւ եթէ ազատ ապարէզ թողուի, հայրենիքի մէջ իրենց օրինակը կ'ընեն լքանելով, օտարութեան հետ հետ օտար ծէսով ամուսնանալու, քանի՜ հարիւրաւորներ տարագրութեան ճիւղման տակ չլուրձ, բարոյական այդ քառամեկիցի անկումին անձնատուր կ'ըլլան. և այն ատեն Եւրոպայի և Ամերիկայի մէջ տարածուող հայ գաղթականներու ապագայ գոյութիւնը ինչ կերպով կարելի կ'ըլլայ պահպանել. իսկ այդ բնակչութեան հալածանքներու օգնութեանը ու վերագործին անհամբեր սպասող հայ ընտանիքներու բարոյական ու նիւթական վիճակը որ կը հասնի:

Անշուշտ ամեն լրջաբան հայու սուկում կազմէ այս խորհրդածութիւնը, որ անխուսափելի հետեւանքը կրնայ ըլլալ Արմատանցի խաչիկի մը նիւթօքօլի մէջ ունեցած եպիսկոպոսի ընթացքին: Ուստի հայ ընտանիքի բարոյական հիմք քանդող այդ քառամեկի օրինակը իր ուրուագծին մէջ շնչելու, այդ

վարակիչ ու փտեցուցիչ միջոցաբեր սաղմային վիճակին մէջ անհետացնելու պարտքը ինչպէս ամեն հայու և է՛ն աւելի հայ հոգեւորականներու ուսին վրայ կը ծանրանայ:

Ուրախ ենք որ Արմատանցի ազգայինք, երբ առաջին անգամ կարգացին թերթիս մէջ իրենց մէկ համագործակցին բռնած այդ եպիսկոպոսի ընթացքին լուրը, ըմբռնելով անոր ունենալիք քառամեկիցի հետեւանքը, փութացին ամեն կողմէ գայրոյթի ու բողոքի ձայներ բարձրացնել:

Խնդիրը այժմ կը ծանրանայ զԵւրոպայէն Պուլկարիոյ Գեր. Այցելու հովիւին վրայ, որ պէտք է ցարդ դիմած ըլլայ նիւթօքօլի վիճակին Պուլկար Տեսութեան, պահանջելով թէ պուլկար քահանաներու ձեռնարկած այդ պտակը չեղեալ նկատուի, և երկրորդ՝ դիմել Պուլկար Սինոդին, առաջարկելով թէ չընթերցանուի մը ազգաբարձ բոլոր պուլկար եկեղեցականներու որ հայ մը կարող չըլլան պսակել առանց կանխաւ տանալու անոր ծննդավայրէն ու պատկանած հոգեւոր իշխանութեանէն ամուրիութիւնը հաստատող պաշտօնական վկայագրեր:

Մենք վստահ ենք թէ պուլկարական եկեղեցին կը յարգէ ու պիտի յարգէ հայաստանեայց եկեղեցւոյ սրբազան խորհուրդները, պսակ մկրտութիւն են. և գոհացում պիտի տայ այդ օրինակ օրինակու առաջարկի մը, որ ընդհանուր քրիստոնեայ աշխարհի մէջ ընդունուած եւ օրէնքի կարգ անցած սովորութեան մը գործադրութիւնը միայն կը պահանջէ:

Չենք կարծիք բնաւ որ պուլկար եկեղեցականութիւնը, երբեմն յուսնական ֆանատիքութեանէն դրդուած, հայ եկեղեցւոյ Պատկի խորհուրդը իր տեսակէտով անուշ կամ չեղեալ նկատելու հաւանութիւնը ունենայ մազի չափ:

Նսեւ չենք հաւատար որ Գեր. այցելու հովիւը անփութութիւն կամ թուլութիւն ցոյց տայ այս աստիճանէ անկան խնդրոյ մը հանդէպ. խնդիր մը որ եթէ նպաստաւոր լուծուի մը չի գտնէ՝ կը սպառնայ հարիւրաւոր հայ ընտանիքներու հիմք քանդող գաղթականութեան զոյուլութիւնը:

տաւոր լուծում մը չի գտնէ՝ կը սպառնայ հարիւրաւոր հայ ընտանիքներու բարոյական հիմք քանդող և արտասահմանի հայ գաղթականութեան ապագայ գոյութիւնը վտանգել:

ԳՈՒՐԴԵՐ

ՀՆՁԱԿԵԱՆՆԵՐԸ

Իմացած էինք թէ ժամանակէ մը ի վեր Հին Հայկական և Վեր. Հայկական կեդրոններու միջեւ բանակցութիւններ կը կատարուին միւլթիւ գոյացնելու նպատակաւ: Վերջին օրերս ցաւ ի սիրտ կիմաւանք թէ այդ բանակցութիւնը ապարդիւն անցեր է. որովհետեւ Հին Հայկականներու կողմէ բանակցող անձը Ռուսաստանէ եկող երկու պատուիրակներէ ընդունած ազգաբարձութեան վրայ, բանակցութեանէ ետ քաշուած է, սա պատճառաբանութեամբ թէ ցորչափ ընկերվարական ծրագրին առաջնութիւն չի տուի, Հին Հայկականները չեն կարող ուրիշ կուսակցութեան մը հետ միանալ:

Կերեւայ թէ այդ մարդիկը հայ ըլլալէ աւելի ընկերվարական են, որով ազգին գոյութեան սպառնացող անմիջական վտանգին փոխանակ միացեալ ուժով զօրեղապէս դիմագրաւելու, ընկերվարութեան կառնած կը մնան: Ատենք չեն ուզեր ըմբռնել թէ այսօր, այս ժամուս հայ ազգին գոյութիւնն է որ վտանգի տակ է, ոչ թէ ընկերվարութիւնը, որ հաստատ հողի վրայ կ'ընող ժողովուրդներու պաշտպանութեամբ կը յառաջդիմէ ու կուռնանայ. բայց խեղճ հայ ազգը միայն ու միայն իր զաւակներու բազմութեամբ ունի իրեն յենարան. եթէ ասոնց ալ մին զինքը ալ հրէ, միւսը ձախ, մին դէպի հիւսիս քաշէ, միւսը հարաւ, ինչ կ'ըլլայ անսփ վիճակը, երբ ոտքերուն տակ արդէն բացուած է կորստեան խորխորատը, իսկ զԵւրոպայէն կը շողայ Սուլթանին ետքադարձը:

Խեղճ հայ ժողովուրդ ինչ օրեւոր մնացիր, և սրբիսինքնէ կը

սպասես քու փրկութիւնը... Կարծեմ ալ սթափելու ժամանակը եկած է. ցորենը գարիէն պէտք է զատել:

3.

ԹՂԹԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԱՐԻՁ, 3 Մարտ

Վիկտոր Հիլզոյի հարիւրաւոր ետեւ. — Գրեթէ ութ օրեր տեւելէ վերջը, Ֆրանսայի մեծ բանաստեղծին, Վիկտոր Հիլզօի, հարիւրամեակի հանդէսները վերջացան երեկ երեկոյ կամ աւելի ճիշդ այս առաւօտ ժամը 3ին, որովհետեւ պաշտօնական հանդէսէն յետոյ ժողովուրդը պարեց մինչեւ այս առաւօտուան ժամը երեքը:

Երկու հայերու դատաստանը. — Անցեալ շաբաթ օր, մարտի 1ին, կէս օրէն վերջը՝ ժամը մէկ ու կէսին, Բարիքը դատարանին առջեւ տեղի ունեցաւ, դարձեալ երկու հայերու դատաստանը: Դատաւորը կամ գանգատողն էր Պ. Ս. Չոպանեան, որ կամբաստանէր Պ. Մ. Գալփագեան իւր վրայ զրպարտութիւններ ըրած լինելուն համար: Պ. Մ. Գալփագեան ըսած է եղբի մէկ քանի մը տեղեր և մանաւանդ ժողովի մը մէջ, թէ Պ. Ա. Չոպանեան ազգային օգտին ծառայելիք հրատարակութեան մը մէջ, գումար մը իւրացուցեր է:

Դատարանին առջեւ՝ Պ. Գալփագեան դարձեալ երկու անգամ իրարու վրայ կրկնեց իւր խօսքը և երգման ձեւով՝ դատարաններուն ուղղելով ըսաւ «Քրիստոսի և Ս. Հայրենիքի անունով կերպով որ Պ. Ա. Չոպանեան գումար մը չորութեամբ է...»

Այնտեղ զանազան թղթեր և վկայութիւններ քննուեցան և իւրաքանչիւր կողմի փաստաբանն իւր յաճախորդը պաշտպանեց: Սակայն դատարանները Պ. Մ. Գալփագեանը դատապարտեցին 500 ֆրանքի, որ նա վճարելու է Պ. Ա. Չոպանեանին:

Երբեք սակայն որ Պ. Գալփագե.

ճեան չդատարարուեցաւ Պ. Չոպանեանի դրամ շորթած լինելն աւելն տեղ և ժողովի մէջ ըսած լինելուն համար—ինչ որ արդէն դատարաններու առջեւ ալ կրկնեց երգուելով—այլ որովհետեւ ասկէ քանի մը ամիս առաջ կատարուած ժողովի մը ժամանակ, ժողովականները յատուկ տոմարով (քարդ քրիվէ հրահրած չէ եղեր, (*))

Բարեկործանական ընկերութեան և ընկոյրը. — Ժամանակին ըսինք թէ Բ. Ի. Գի. Բարեկործանական ընկերութիւնը կը պատրաստուի երկուսի—պարահանդէս մը տալու, ապէս որոշուած էր որ այդ երկուսի տեղի պիտի ունենայ ամսոյ 8ին, սակայն վերկտոր Հիւկոյի հարկւումեակին տօները չորս մը հայասէր ֆրանսացի գերտաննորէն ներկայ գտնուելուն արգիւք հանդիսանալով, Բարեկործանական ընկերութեան գիւնը որոշուած է

(*) Պ. Կապուսեանի աշխատանքները անկողնի վրայ մը օրէնքէ հասկցող ընկերակիցին ծիծաղը միայն կը շարժէ։ Բայց չհասկցողները թեւեւ կլին թէ Պ. Կապուսեանի դատարարութիւնը Պ. Չոպանեանի դէմ զրգարութիւն մը ըրած ըլլալուն համար չէ։

Պ. Կապուսեանի կարելի էր որ չդատարարուէր եթէ իր բամբաստանը բարեկամական շրջանակի մը մէջ անցողակի ըրած ըլլար։ Բայց ինք հրապարակային ամբաստանութեան հանգամանք տուած է իր բամբաստանքին, քանի որ ժողովականները յասուկ տուաւ չէր հրաւիրած։ հետեւաբար հանրութեան առջեւ անուանարկած է ու իր ըսածը չէ կրցած ապացուցանել, ուստի պատժելի է եւ այդ պատժը ուղղակի «Պ. Չոպանեանի դրամ շորթած է» ըսելէն առաջ կուգայ, ոչ թէ յատուկ կամ հասարակ տոմարներու խնդրէն։

Դիս. Խմբ.

Երեկոյթը 15 օրուան չափ յետաձգել, այդ յայտնի արդիւնքներն անպատճառ ունենալու համար։

Սեղիք Ս. Դաւիթ-Բեկ

ՌՈՒՍՃՈՒԳ, 21 Փետրուար

Մինչդեռ Դանուբի միւս կողմէն օրըստ օրէ, Ռուսիոյ հայ գաղութին կորստեան տեսլակը լուրջ կը հասնին, միւս կողմէն է մեզ անհնել Պուլկովայոյ որ հետզհետէ աւելի կը սրանայ իր ազգայնութեան գիտակցութիւնը։

Պուլկովայոյ քաղաքացի մէջ ուր քիչ չատ Հայեր կը գտնուին, կը տեսնենք որ կը կազմակերպեն ընկերութիւններ, կը բանաւ ընթերցարան, լսարան, եւ վարժարաններ կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու նախաձեռնողութիւնը կայ ամէն տեղ։

Մասնաւորելով մեր խօսքը Ռուսոճուգի հայ ազգայնականութեան մասին, սա վերջին տասն տարիներու մէջ բաւական յառաջդիմութիւն ցոյց տուած է զէպի լաւ։ Ինչպէս ամեն տեղ, նմանապէս հոս ալ մինչ մեծ մասամբ թուրքերէն էր որ կը խօսուէր հայ տուններու մէջ, այսօր այդ հետզհետէ անհետանալու վրայ է, եւ ուրախութեամբ կը տեսնենք որ նոր երիտասարդութիւնը աւելի հայերէն կը խօսի քան թէ տաճկերէն։

Ռուսոճուգ այս վերջին տասնամեակին մէջ ունեցած է նաեւ իր ընթերցարանը եւ աղքատախնամը։

Ընթերցարանը այս յունվար 6ին տօնեց իր հաստատութեան տասնամեակը եւ այս առթիւ կազմակերպած էր նուագահանդէս մը զոր ժողովուրդը փութացած էր պատուել իր ներկայութեամբ ուրիշ բաւական կուրիկ հասոյթ մը եւս գոյացած էր։ Այս առթիւ յիշատակելի է Պ. Գ. Կապուսեանի նկարած խորհրդապատկերը որ կը ներկայացնէր կին մը ջանքով զէպի վեր, կերակուէր Ա. Բ. Գ. Կ. տառերը զոր կը գծէր ձեռք մը։ զէպի վար կը տեսնուէին այն թերթերը զորս ընկերութիւնը կը ստանար եւ

կը ստանայ անոնք որ դեռ կը հրատարակուին։ Մոյն խորհրդապատկերին լուսանկարը քաշուած ըլլալով, նոյն երեկոյ ի վաճառ հանուած է եւ մօրաւորապէս 40 ֆրանքի հասոյթ մը գոյացած է անկէ։

Յարատեւութիւն մտքի ընթերցարանին, յառաջիկայ տարիներին համար աւելի գործուն վարչութիւն մը ընտրելու ջանադիր գտնուելու է։

Տեղւոյ Աղքատախնամ ալ երկու տարիէ ի վեր վերակազմուած ըլլալով, կրնանք ըսել թէ այս պարիկ շրջանին մէջ այնքան գործ տեսած է որքան նախորդը չէ տեսած երկար տարիներու շրջանին մէջ։

Անդրադառնալով կրթական գործին կրնանք ըսել թէ բաւական գոհացողիչ վիճակի մը մէջ կը գտնուին։ Ներկայ հոգաբարձութիւնը երկու տարիէ ի վեր պաշտօնի կոչուած եւ բաւական բարեփոխութիւններ մտցուցած է։ Հոս տեղն է յիշել թէ վարժարանաց պիւստիսն այնպէս մը կարգադրուած է որ այս դպրոցական տարիներէն սկսեալ, մինչեւ ցայսօր, վարժարանին պաշտօնէութիւնը, ամեն ամիս կանոնաւորապէս կը տառնայ իր ամսականը։ Կը կարծենք թէ ոչ թէ Պուլկովայոյ մէջ, նոյնիսկ Պոլսու եւս հազուադէպ է այսքան կանոնաւորութիւն վարժարանի մասին։

Փետրուար 16ի շաբաթ իրիկուն ալ վարժարանաց ի նպատակ պարահանդէս մը կազմակերպուած էր։ Եւս ժողովը չենք համարեր այս առթիւ մի քանի խօսք ընելու։

Վարժարանին դրան առջեւ չինուած էր կամար մը՝ զարգարուած լապտերներով, որուն ճակարկի վրայ կը կարգացուէր հետեւեալ վերտառութիւնը «Դպրոցը պահելու եւ խաւարը հալածելու»։

Պարտաւորութիւն զարգարանին համար զրեթէ բան մը չէր խնայուած։ համակ գորգերով զարդարուած էին պատերը եւ պատուհանները։ Խրիմեանի իզմիրեանի, Ներսէս պատրիարքին Ջանշեանցի եւ ուրիշ նշանաւոր Ազգ. անձնաւորութեանց պատկերները կերակուէր գորգերուն վերեւ զարդարուած զրօշակներով։

Մենակեանքէն մին յատկացուած էր ծխարանի, աւելի չպարող անձանց հանգստութեան համար։ Բայց քաղաքացիական տեղի պակասութեան պատճառաւ ըստ մեզ քաղաքային նուագախումբը նախապատու էր, քանի որ օրհնարի խումբը պարի եղակակներուն մէջ չատ աշաջող երեսուցաւ։

Պարտաւորութիւն, պիւստիսն եւ ամեն տեղ գրեթէ լեցուն էր։ Ժողովուրդին մէջ կը գտնուէին նաեւ օտար անձնաւորութիւններ։ Իսկ պարերը կը վարէր Սպայ Պ. Գրիգորով։

Պարերը թէեւ ուշ սկսան, բայց տեւեցին մինչեւ առաւօտեան ժամը 4ը եւ ժողովուրդը ակամայ հեռացաւ, նուագախումբին մեկնելուն պատճառաւ։

Դպրարի միջոցին տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւնը։ այս առթիւ 400 տոմսեր հանուած ըլլալով, ամէնքն ալ սպասած էին։ Իսկ վիճակահանութեան նիւթական մեծ մասը տեղւոյն հայ վաճառականներէն հայթայթած էին։

Այս առթիւ նաեւ ի վաճառ հանուեցան Գարնիներ եւ մանիշկաներ՝ որոնցմէ ալ բաւական հասոյթ գոյացաւ։

Ընդհանուր հասոյթ կենթադրուի 1100 ֆրանք։

Ժողովուրդը որ փութացած էր անձամբ պատուելու եւ նպատակը կըրթական գործին, տեղւոյ հայ հասարակութեան կը ցուցնէ իր կրթութիւնը։ Եւ այն վստահութիւնը որ ունի ներկայ հոգաբարձութեան վրայ, հետեւաբար կրնանք լսել թէ ժողովուրդը զբաղ քաջալերել ազգ. մարմինները եթէ ասոնք ունենան իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը։

Այս առթիւ ներկայ հոգաբարձութեան կը սպասենք նաեւ աղջկանց վարժարանին շինութիւնը որ անհրաժեշտ է (*). կրմանանք է արդէն 5000

(*) Մանչերու վարժարանին շինութեան կարգադրի մասնախումբը դեռ իր հաշուեկշիռը չէ հրատարակած։

ԹԵՐԹՈՆ, ԻՐԱՆԻՆԻՔ

ՅՈՒՆԱՅ ԱՊՍԱՍԲՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. Եւս. Բիւռն)

Դադողիա քանակ մը կը դրուի ի Յունաստան։ — Անգղիոյ վախը անհիմն չէր, վասն զի Տաճիկ ցամաքին վրայ թշնամութիւնները փութով սկսան, եւ Նիկողայոս որ միշտ առթի մը կը սպասէր, հրամայեց զրկեց Հայտնի մուտքը բռնել։ Եւ Առաքապիոյ մէջ վեց տարուէն ի վեր բանակով 100,000 զօրաց, որոնց հրամանատարն էր Վիգլէնչայն ֆէլդմարշալտը, հրաման զրկուեցաւ Փրուիթէ անցնելու։

Անգղիա կը մտածէր աճապարիչ յունական ազատութիւնը կատարելու, որպէս զի Ռուսը պատճառ մը չունենայ Տաճիկաստան արշաւելու եւ կը յօժարէր անգղիացի զօրք զրկել ի Յունաստան, բայց Ռուսն ալ վախնալով որ Անգղիա արդէն յոնիական ծովուն կղզիներով զօրացած, Միջերկրականի վրայ աւելի չզօրանայ, արգիլեց Անգղիոյ Այն ատեն Դադողիոյ յանձնաւորաց զօրք զրկել ի Յունաստան Տաճիկաց գոնդերը վանելու համար, եւ

Յունիսի 19ին Լոնտոնի դաշինքով վճռուեցաւ այս բան։ Դադողիոյ պատերազմի Պաշտօնեայի Տը. Գո եւ Ծովային զօրութեան Պաշտօնեայի Հիւս Տը. Նեօվիլ, այնքան մեծ աշխուժութիւն ցուցուցին այս պատրաստութեան մէջ որ ամիս ու կիսէն Լոնտոնի դաշինք ստորագրութիւնէն չօր վերջ 20,000 հոգով բանակ մը պատրաստ էր Յունաստան երթալու։ Բանակը երկու մաս կը բաժնուէր, որոնց զօրապետքն էին Սէպագիանի եւ Շնայտէր։ Իսկ ընդհանուր հրամանատարութեան համար շատ վէճեր ծագեցան։ որովհետեւ Տը. Գո կառաւարկէր զՄէլզոն զօրավարը, ոչ այնչափ նաճոյ Կարոլոսի որ կը գէր զՄարման գոհացնէր եւ կամ Պուրմոնի յանձնել։ Կարոլոս զիջաւ պաշտօնէին կամաց եւ ընդհանուր սպարապետութիւնը յանձնուեցաւ Մէլզոն զօրավարին։

Սակայն Անգղիա զղչաց Լոնտոնի 19ին դաշինք վրայ, եւ որպէս զի զադողիացի գոնդերը զէպ ի Յունաստան չմեկնին, չուտով նուիրակ հասոց Մէլզոնի Սկիթին որ իր գոնդերը Յունաստանէն հանէ. որ զիջաւ թողու զՅունաստան Օգոստոսի մէջ, սակայն Դադողիացի արդէն նաւերով ձամբայ ելեր էին։ Նավարինի դիմաց անգղիացի ծովակալը Օգոստոս 6ին

դաշինքը մէջ բերելով ջանաց զադողիացի զօրավարին մուտքը արգելու։ Բայց Մէլզոն մտիկ չըրաւ եւ Յունիսին գաղղիացի գոնդերը ցամաք ելան Կորնի դիմաց։ Բայց հարկ սկսաւ որ սպասեն անգործ Օգոստոս 6ին, որպէս զի Իպրանիմ թաղու զՅունաստան։ Այս սրչոյցի բանակիս մէջ հրահանգութիւն ինկաւ, Իպրանիմ կը դաշնագէր։ Մէլզոն ձանձրացած անգործութեան պատերազմ սպառնացաւ եղիպտացի զօրավարին, որ վերջապէս Սկիթիմի միջին սկսաւ զօրքը նաւերը մտցնել։ Այս վարկիւնէն Իպրանիմ մտերիմ բարեկամ երեւցաւ Դադողիացի, միշտ այց կելլէր անոնց բանակին եւ կը գովէր զանոնք, մինչեւ զօրահանգէս մ'ալ կատարեց զադողիացի զօրաց, անվախ հետի անցնելով միայն մէկ թարգմանով մը բոլոր ծովագերքը ժողովուած Յունաց մէջէն, որոնք անթիւ բազմութեամբ հետաքրքրութեան համար հոն ժողովուած էին։ Մինչեւ այն ատեն անվախ զօրավարի համբաւ ունէր, որով եւ ամենքը սպաշած կը գիտէին իր ազնուական եւ քաղցր բարքը։

Իպրանիմ մեկնեցաւ Հոկտեմբեր 4ին. բայց ըստ հրամանաց իր հօրը, բերդերուն մէջ 1,200 հոգի թողուց, որոնք չուզեցին բերդերը յանձնել Դադողիացի, միանգամայն հրաման ալ

չունէին կոտուելու, որով Դադողիացիք զիրաւ տրեցին Նավարինի, Մեթոնի, Կորնի եւ Փուլասի. միայն յետին բերդիս համար քիչ մը ընդդիմութիւն կրեցին եւ Դադողիացիցմէ 25 հոգի ինկան ընդ մեռել եւ ընդ վիրաւոր։

Այսպէս քիչ ժամանակուան մէջ Յունաստան ազատեցաւ եւ Մէլզոն զօրավարը իր զօրքով դարձաւ ի Դադողիա։ Ինքը մարաշախտ անուանուեցաւ եւ միւս զօրավարները ամենն ալ վարձատրուեցան։ Եւ եթէ Դադողիա այս արշաւանքով բնաւ զինուորական փառք մը չստացաւ, գոնէ յունական ազատութեան համար կոտուելու պատիւ ունեցաւ (*). Սակայն Յունաստան դեռ անորոշ եւ անիշխան վիճակի մէջ էր։

Խոսք կարգաւեւ ի Տաճիկաստան Եւրոպիոյ եւ Ասիոյ. — Դաշնադրութիւն Արիւմեդուրիոյ. — Ինչպէս տեսնեք վերջինչոյցիս ռուս սպարապետը Փրուիթ գետը անցեր էր 100,000 հոգով։

(*) Կրէն Նեթման որ այս միջոցիս Դադողիա եւ Ռուսաստան մէջերին ծածուկ միութիւն մը ունէին։ Դադողիա սփռն էր 1815ի դաշինք, եւ Ռուսաստան արեւելեան արդի վիճակին վրայ։

Ֆրանսիոյ մօտ պատրաստ կայ. եթէ սկզբնաւորութիւն մը ըլլայ չենք վարանիր ըսելու թէ տեղւոյս հայ գաղթականութիւնը անտարբեր չի պիտի մնայ եւ ինչպէս չի մնաց մահչերու վարժարանին շինութեան առթիւ:

Ի սրտէս յաջողութիւն կը մաղթենք: ԴԻՏՈՆ ՄԸ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքը պաշտօնագրով մը Սամսոնի առաջնորդ Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկոպոսի առաջարկած է կիլիկիոյ կաթողիկոսական նոր ընտրութեան համար Պատրիարքարանի կողմէ պատուիրակութեան պաշտօնը ստանձնել: Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկոպոս հեռագրաւ իր հաճութիւնը յայտնած է. ըստ որում Պատրիարքարանը այս օրերը պատուիրակի առաջման համար պէտք եղած պաշտօնական գործողութիւններով կը զբաղի:

— Բարիք գումարուած ազատական օսմանցիներու համաժողովի մասին Դրոշակի մէջ կը կարգանք թէ հայ պատուիրակները առաջուց պահանջներ են որ համաժողովի պաշտօնական լեզուն ֆրանսերէնն ըլլայ, բայց նկատելով որ անդամներուն շատերը ֆրանսերէնի անտեղեակ են, որոշած են թուրքերէն եւ ֆրանսերէն երկու լեզուներն ալ գործածուին հաւասարապէս:

Նաեւ հայ պատուիրակները ժողովին մէջ բողոքած են թէ ինչու մակեդոնական երկու գոմիթներուն հրաւեր չէ գացած ժամանակին եւ ցաւ յայտնած են Մակեդոնացի ներկայացուցիչներ համաժողովին ներկայ չի գտնուելուն համար:

— Եւրոպայի Հայ Ուսանողական Միութեան 1902ի համագումարը պիտի բացուի մարտ 31ին եւ պիտի տեւէ մէկ շաբաթ:

— Տան մէջ պատկի խորհուրդ կատարող Սամաթիոյ Տ. Անանիա եւ Տ. Եղիշէ քահանաները մէյմէկ ամիս փիլոնալիկութեան դատաւարտուած են:

— Անգլիական թերթ մը գրած է թէ երկու շաբաթ առաջ Լինի (Անգլիա) ցուցահանդէսին մէջ, ձեռարուեստի ճիւղին առաջին մրցանակը, արծաթ յօդրամ մը, ստացել է հայուհի մը, Օր. Վարդուհի Կիրակոսեան, գուստր հանգուցեալ Տօքթ. Կիրակոսեանի Մրցանակի արժանացող առարկան է եղած մէտաքսի վրայ բանուած սքանչելի տաեղանկար մը, որ տրքայական քննիչներուն եւ նրբաճաշակ Անգլուհիներուն հիացում պատճառել է:

— Պուտայէտի մէջ փետրուար 6ին մեռաւ նշանաւոր հունգարահայ մը, Տ. Անտոն Մոնարեան: Այս պատուական ազգայինը Կերլա Հայտաբաղարին երեսփոխանն էր եւ երեսփոխանական ժողովին առաջին քարտուղարներէ մէկը. նաեւ Արմենիա հովաքարահայ թերթին ղլխաւոր աշխատակիցը լըլլով, շատ մը գիտական ընկերութեանց անդամակցած էր ու նախագահ ընտրուած:

Հունգարական թերթերը մեծ գովեստով կը խօսին ու խորին ցաւ կը յայտնեն իր կորուստին:

ԻՐԱՆԻՆԻՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Տ. Տ. Ն. Մարգարեան եւ Յ. Սըր. ուսանձեանց—Սիւլիս.րհ.— Զեր զըրկած Տ. Ֆրանք Նպաստը տեղւոյս Որբախմբին յանձնեցինք:

Միջոյն մեծ-դուքսն ալ տիրեց Իսրայիլի Ռուսք երազ սկսան առաջ քաշել եւ Յուդիս ամսոյն մէջ մտան ի Պաղարճը: Այս լուրը Կ. Պօլսոյ մեծ սարսափ պատճառեց: Մէհմէտ Սէլիմ վեզիրը Շուվա զրկուեցաւ, Սուլթան Մահմուտ ալ պատրաստուեցաւ բանակը երթալու երբ հասաւ լուրը որ Շուվա առնուել է եւ Վորոնցով զօրավարը պաշարէր էր զՎառնա: Գաղափարաւոր Եղուստֆ փաշա ուղեց անհնաւոր ըլլալ, որուն մածապէս ընդդիմացաւ իզգէթ Մէհմէտ ծովակալը: այն տոնն Եղուստֆ միայնակ Ռուսաց բանակը գնաց եւ մատնեց քաղաքը: Ռուսք խնայեցին գերիներուն եւ իզգէթ Մէհմէտ ալ շատ պատիւներով ազատ թողուցին, որ Կ. Պօլսի եկաւ: Վառնայի առումը որդացոյց զԿ. Պօլսի: Եղուստֆ փաշային ինչքը արքունիք գրաւուեցան: վէզիրը պաշտօնընկէց եղաւ եւ տեղը անտառնուեցաւ իզգէտ Մէհմէտ: Զմեռը վրայ հասնելով Ռուսք նորէն Դանուբէն անդին քաշուեցան, անբաւաւար թողով Տաճկաց ձեռքը:

Ասիոյ կողմն ալ Փասքեւիչ ուղեց մինչեւ Տրապիզոն հասնել. առաւ Ղարս, Փոթի, Ախլաթ, Պայէզիտ, Տիատին եւ Թօփրաքալէ: սակայն եղանակը առաջ գացած ըլլալուն համար ձմեռոցները քաշուեցաւ:

Կարնան պատերազմը նորէն սկսաւ: Ռուսք տիրեցին Կէլիպօլսի, եւ թէպէտ Օսմանցիք Ռուսաց նաւատորմին վրայ յաղթութիւն մը ըրին, սակայն ծիպիչ զօրավարը խորտակեց Ռէշիտ փաշային բանակը, առաւ Սիլիստրէ, մեծ յանգրեութեամբ մը անցաւ Վալպանները, անոր համար Զապաղանսի կողուեցաւ եւ մինչեւ Արքիանուպօլիս հասաւ, որուն կառավարողը՝ Սալիկ եւ Իպրահիմ փաշա իրեն յանձնեցին քաղաքը եւ ինքն Օգոստոս 19ին ներս մտաւ իբրեւ բարեկամ զաշնակից:

Այն տոնն Սուլթան Մահմուտ զիջաւ հաշտութիւն խնդրելու եւ պայմանները ստորագրուեցան Ագրիանուպօլսոյ մէջ, որով Ռուսք Տաճկաց կը դարձնէին Եւրոպիոյ մէջ տիրած տեղերը: միայն խնամակալութիւն մը կուենային Մուտափոյ, Վալաքիոյ եւ Սերպիոյ վրայ, որոնց իշխանքը Դուռը պիտի անուանէր, եւ հարկատուք էին: Ռուսաց նաւերը կրնային անցնել ընդ Վոսփոր եւ ընդ Զանաքալէսի: եւ Ասիոյ մէջ Ռուսաց ձեռքը պիտի մնային Անաֆա, Փոթի, Ախլաթ, Ազդեր եւ Ախալքալաք: Բարձրագոյն Դուռը 137 միլիոն պիտի վճարէր պատերազմի ծախք եւ պիտի ընդունէր նաեւ յունական խնդրոյն նկատմամբ ինչ որ երեք զաշնակից

ՅՈՒՑԱԿ ՊԱՐԱՆԱԴԵՍԻ

Կարգադիր մասնախումբս իւր եւ Ազգ. Երկսեռ վարժարանաց Հոգաբարձութեան կողմանէ խորին շնորհակալութիւններ կը յայտնէ այն պատուարժան հայ եւ օտարազգի անձնաւորութեանց որոնք չզլացան իրենց լիարժեք նուէրը Ազգ. վարժարանաց ի նպաստ կազմակերպուած պարահանդէսին առթիւ, ու ամեն անոնց որոնք սիրայօժար ստանձնեցին երեկոյթին կատարեալ յաջողութեան ու պարասարհին զարդարանքին չքեղութեանը նպաստել:

Նաեւ շնորհակալութիւն այն երկու ազնիւ ծագեալ Օրիորդներուն որոնք նոյն գիշերը սիրուն անակնկալներով մասնաւոր գումար մը հաւաքեցին եւ ընդհանուր հիացման առարկայ եղան:

Այս առթիւ պարտք կը համարեմք նաեւ ներկայացնել հասարակութեան պարահանդէսի հաշիւը որ հետեւեալն է:

Վառնա, 25 փետրուար 1902	
ՄՈՒՏՔ	ՁԻ. ՍՈ.
200 տոմսակներէ	1,000.—
7 օթեակներէ	56.—
Ծաղիկներէ	82.—
Գօթէթիէ	80.80
Օշարակ ծախող օրիորդէն	82.—
Բաղդաթուղթ վաճառողէն	14.—
Նուէրներէ	41.90
	1,356.70
ԵԼՔ	ՁԻ. ՍՈ.
Նուագախումբի	95.—
Սալօնի ծախք	20.—
Նուագածուաց ուտելիք	18.—
200 բաքէթ քօֆէթի	24.—
Տոմսակներ եւ այլ տպագր.	21.—
Նամակադրոշմ եւ պահարան	2.60
Մոմ, թաւքի, քօքարոյ եւն.	20.—
Փոխադրութեանց ծախք	11.50
Ապառիկ մնացած	24.—
Պատրաստ գրամ	1,120.00
	1,350.10

Վասն ճշգրտեան կը ստորագրեն Անդամի կարգադիր Մանուկեան:

Ճշգրտութիւնը որոշեցին ի Լոնտրա Վերջ Յուսական խնդրոյն. — Օրոն Ա. — Այս յետին որոշողութիւնը եւ Վառն 183) փետրուար 3ին որով Յունաստան իւր իշխան կը մնար ունենալով իրեն սահման Վօլօ ծոցէն մինչեւ Արեւելի ծոցը: Դուռս կը մնային Թեաղդիա, Եպիրոս, Սամոս, Գիոս եւ Կրեմէ: Յունաստանի իշխան ընտրուեցաւ Սաքս Գիպոլիկ ի Լեոփոլտ իշխանը, որ ի սպիտակ հաւանեցաւ, բայց յետոյ խօսքը կտ առաւ եւ իր տեղը ընտրուեցաւ Գափոտիսդիա: Որչափ որ Գափոտիսդիա մեծ արգիւնք ունեցաւ աւազակութիւնը դադրեցնելով եւ ուսմունքը զարգացնելով, սակայն Լեոփոլտի հրաժարելուն պատճառ շատերը Գափոտիսդիա համարելով, եւ զինքը Ռուսաստանի պաշտօնեայ մը սեպելով իրմէ դատուեցան: քաղաքական շփոթութիւն ընկաւ մէջերին, եւ մինչեւ պատերազմի եկան: Միառելիս յոյն ծովակալը յունական նաւատորմը ընկերդմեց, որպէս զի ռուս Ռիգորտ ծովակալին ձեռքը չհնկնան, որ մեծ մտերիմ էր Գափոտիսդիայի: Գիշերը կոտորակներ եւ Գիշեր Մալոմիխալիս, մէկը եղբայր միւսը որդի Պետրոս Մալոմիխալիսի, սպաննեցին զԳափոտիսդիա ի Նապոլիս: Ս. Սպիրիտոն եկեղեցւոյն չէմին վրայ: Կոստ

Եթէ ստոյգ է տեղական թերթի մը այն խօսքը թէ վարդանանց հանդէսին առթիւ խօսող վարժապետը ի մէջ այլոց ըսած է նաեւ թէ Միութեանականները դիմակաւորներ են եւ ալլն. նկատելով որ այսօր Միութեան ցանկացողներու թիւը շատ աւելի ստուար է քան նոյնիսկ բոլոր կուսակցականները այդ ստուար խումբին նախատինք ժայթքելու չափ առաջ գացող... վարժապետին կաղզարարեանք որ եթէ խօսիլ չգիտեր գոնէ լռէ:

Պ.

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Փոքր Արմատնցի Ուրէն խանութան անուն երկտասարդը՝ որ 1896ի գաղթականութեան տոնն Կ. Պօլսէն Ռուսոգէ եկած էր, կը փնտռուի իր ծնողքին կողմէ, որոնք անոր մեկնումէն ի վեր նամակ չեն ստացած: Ուստի ով որ յիշեալ Ուրէնի մասին տեղեկութիւն ունի թող հաճի երկտողով մը խմբագրութեան հաղորդել:

ԾԱՌՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

ՆՈՐ ԵՐԳՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՋ ՀԱՅ. ԿԱԿԱՆ: Այս երգարանը Բ. անգամ տպագրուելով աւելի ճոխացած ու բարեփոխուած է, եւ հակառակ գնոյն աժանութեանը կը պարունակէ ազգային հին եւ նոր գրքից բոլոր երգերը:

Գին 1 Ֆր.

ՆԵՏԱՔ ԿԱՄ ՄԱՄԻՍ ՊԱՏԱՄԱՐԸ, Պուլկարիոյ ազատութեանը առաջ Պուլկար ժողովուրդին թուրքերէ կըրած տառապանքները ու անոնց նիստ ու կացը կը պատկերացնէ:

Գին 50 ՍԱՆԹ.

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԶՈՂԵՐ: Պատկեր մը Տաճկահայաստանի իրական կեանքէն, գրեց Լ. Նահապետեան:

Զեղչեալ Գին 1 Ֆր.

Այս գիրքերը ստանալու համար պէտք է զրմել Իրաւունքի խմբագրութեան, բոսթի ծախքը 10ական սանթիմ միատեղ զրկելով. իսկ գիրքերու արժէքին համար, եթէ ուրիշ գիւրդութիւններ պակսին, կընդունուի նամակագրոյմ 10 0/0 զեղչով:

Հ. Մ. ՆՈՒՐԻՍԱՆ

ՎԵՐՋ

ՀԱՎԱՏԻՍՍԹԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ԹԻԻՐԻՔԻԱ

Սապրոգ Սատրապի ճեպարհ
բաշանքն պիտոտէրի ժէնէրալ Շա-
քիր բաշա տէրտէսթ օլընմը տըր-
Սթանպօլ գօմանտանը Սատ-
տէթտին բաշա Շաքիր բաշալը
պիզղաթ տէրտէսթ իթմէք իշին
ալտըրը էմիր իւզրէ, կիճէ 16 զա-
պիթ մայթիթնէ ալարագ Սթան-
պօլտան Պէօյիւք Ատալա տօղրու
հարէթէթ իթմիշ, վէ օրտտա Շա-
քիր բաշալը գօնաղընտան չըգա-
րուպ տէրտէսթ իթմիշ տիր. այնը
սատթտա մէզթիւր Ատալա սա-
թին պուլունան պիր գաշ պէօյիւք
զապիթլէր տախի տէրտէսթ օլուն
մըշլար տըր. պունար իլէ պէրա-
պէր Սատրապամը ապագա Ալի
բաշանքն տաժաթը ժէնէրալ Նազիթ
բաշա տախի թուլթուլմուշ տըր:

Իշպու պէօյիւք զաթլարըն թէպ
զըթաթը պիւթիւն Սթանպօլտա
հէյէճան հաւըլ իթմիշ տիր. վէ
իշտէ Երմըզըն խաթիյէ գօման-
տանը ժէնէրալ Նազիթ բաշանքն
թէնէրի միշահէտէ օլընմը:

— Սթանպօլ ֆրանսըզ բօսթա-
խանէսին միւլէզլիէր, կուգէ-
թա վէ մէթթուպ թաշըհան խա-
տէմէլէր Սարտ 5տէ թու-
թուպ Պէյօղլու գարագօլընա կէօ.
թիւրաթիւր, Պունարըն նէզտիտէ
պուլընան մէթթուպ վէ կազէթա.
լարը օգուլուպ թէտըզ իթմիթ-
տէն սօնրա թաւն կազէթաթընտան
մաաաա տէկէրէրի կէրի վէրմիշ-
լէր:

Ալֆա նալի օլուպտէ Սթան-
պօլա կիթմիշ օլտըղընը եազաթ-
ղըմըզ Պէտրիսան պէյին մախ-
տուլարընտան ժէնէրալ Օսման
բաշա նաժ շարլաթան նիհայէթ
ճիւնայէթ մահքէմէսի թարաթըն.
տան իտաժա մահքիւմ օլմը տըր:

«100000 թիւֆէնկի ֆիւլտիս
թան պաշլարընտա պէնի պէթլէ-
յօր, կիտուպ օնլարըն պաշընա
կէշէթ Սուլթանըն իրարէսինէ
գարըն շէօյլէ հաբաճաղըմ, պէօյլէ
թէնէթէթիմ» տիյէն րէնէկիզ շար-
լաթանլար պաւ հօլտա էօյիւմէ
լաեթ տըրլար:

— Վահապի սիւլալէսինտէն պա-
ղը շէյիլէր Արապիստանտո րա-
եան սանճաղընը շէթմիշ օլուպ,
արապ զապիլէրի պաշլարընա
թօթլարաթ, հիւթիթէ գարըն
իթմիլալ գալտըմըշլար տիր:
Պու ըսեանըն պիւթիւն Ատալիս-
տանտա կիթմիթէ եալըլաճաղը
հըսս օլընմը:

— Թաւըն Սթանպօլ մուխպի-
րինի պէյանընա պիւթէն, հիւ-
թիւմէթ միլլի թէվարիթիմիզին
(Ալգ. Պատմութիւն) մէթթէպլէրտէ
թէտրիսի գաթիէն մէնն իթմէսի
իւզէրինէ, Պատրիարք բրօթէսթ
իթմիշ վէ պու սէպէպ իլէ Պատ-
րիարքարան կիթմէք իթմէմիշ
տիր:

— Էրզրում ճիվարընտան էրմէ-
նիլէր Թիւրքիլէրին զուլմընտան
գուրթուլմագ իշին րուսիայա
հիւթէթ իթմէյէ մէզուլիէթ իս.
թէմիշլէր:

— Մաթթիթնիտա թէզիթգաթ
բէք արթմըշ օլտըղընը, Մանաս.
տըրա եազըն պիր քէօյլէն չօգ
թիշիլէրին գօմիթա օլմագ պէհա.
նէսի իլէ տէրտէսթ օլընտըզա-
ղընը վէ տիկէր պիր քէօյլէն իս.
լալարըն խրիթիյան խանէլէրինէ
հիւթիւմ իթմիթլէրին Սթանպօլ-
տան Թաւնա պիլտիթիօրլար, վէ
րուս էլիսինին պու սէպէպ իլէ
բրօթէսթ իտէրէք միւթիթլէրին
ճէզալանմաթըն թալէպ իտէճէ-
կինի իւլալէ իտէյօրլար:

— Մէտիթնէտէ հէնիտէն գօրէլա
պաշ կէօթթէրմիշ օլուպ, հաճը-
լարտան 110 քիշի թուլթուլմուշ
օլտըղը Սթանպօլտան պիլտիթիւ-
միշ տիր:

ԲՈՒՍԻԱ ՎԷ ԶԻՆ

Մանչուրիանըն ֆիլի վէ Մաթ-
տէն վիլայէթլէրինտէ րուս գօն-
սօլօսլարը վէ թաթար ժէնէրալ-
լարը պէյինտէ ահտանմէլէր իմ-
զալանուպ, Լի Հանկ Զանկտան
թաաթթ օլընմը տըր: Իշպու
խուսուսի ահտանմէլէր իլէ րուս-
լար էհէմմիթլի իթմիթալլար էլ-
տէ իթմէթտէ վէ պիր նէվ մէզ-
թիւր վիլայէթլէրի քէնտի իտարէ
վէ թէնէսիլէրի ալթընա ալմագա-
տըրլար: Քէպա Զինին շիմալի գը-
թաթընտա սաթթլէրին թալիմ վէ
թէտրիսի իշին եալընըզ րուս գա-
պիլէր իսթիլտաժ օլընաճաղը
Պունտան էվլէ մուգալէլէ օլըն-
մը իտիւկիթնէ, էճնէպր զապիթ-
լէրէ օ հէվալիտէ հիշ պիր մէսլէք
վէ մէմուրիթլէ վէրիլմէլէճէկի
մուգարըն տիր:

— Զինին տէվլէթլէրէ թազմի-
նալթ օլարապ էօթէլէճէկի իթինճի
թազսիթի տէվլէթլէր պէյինտէ
նէ կէօնա թազսիմ օլընաճաղընա
տալիթ պէյինլէրինտէ իթիլալֆ
զուհուր իթմիշ, վէ ինկիթիլէրա
մաթթուպընտա հիշ պիր շէյ գըր-
մագ իսթմէմիշ տիր: Վիրա քէն-
տիսի տիկէրէրի կիպի զիյաթէ
զարար կէօթթէրմիշ իտի:

Ինկիլիզ թէլէկրաթլարընը վէր-
տիկի մալիւմաթա պինաէն, Թօն-
քին, Գուան-Սի, Քուի-Լին վէ
Նան-Նինկ ճիվարընտա ըսեան
եանըմագաթ օլուպ, Գանթօնտան
սաթթ կէօնտէրիլմիշ տիր: Ալը-
լար պիր ֆրանսըզ զապիթիլին
տալի էօլտիլմիւշլէր:

ՅՐԱՆՍԱ

Բարիստէթ րուս էլիսի Զա-
րըն էլի իլէ եազըլմըշ օլան պիր
մէթթուպ՝ ճուհուրիլէթ րէյիսի
Մ. Լուպէյէ թազթիմ իթմիշ տիր:
Զար իշպու մէթթուպլէ Մ. Լու-
պէյի րուսիայա տալէթ իթմիշ:

Մ. Լուպէ վիւքէլա իլէ իսթիլա-
յէ իտուպ, ճէվապընը Բէթրա-
պուրկ ֆրանսըզ էյիլիսի վաաթթա-
սը իլէ Զարա կէօնտէրէճէկինի
պէլան իթմիշ տիր: Մ. Լուպէյին
րուսիայա էօլմըլը Մալիսէ
թէլէլիթ օլընաճաղ րմըշ:

ՍԵՐՊԻԱ

Սըրպ գրալըղընը էլէ կէշիթ-
մէք իտաաաաթնտա պուլընան Գա-
րապէթրկէպիլ խանէտանընտան Ա-
լալանթիլ նաժ պիր զաթ ժէնէ.
րալ ֆօրմասը իլէ մայթիլիտէ պիր
թազըմ էլիսաա պուլընտըլը հալ-
տէ վաթօլլէ Շապաաա չըգմըշ, վէ
սինօր գօլմըլարընա ճէսարէթ վէ-
րուպ արգաթընա թազալարագ ժան.
տարմալարըն գազարմաթընա հէ-
թիլմիշ, վէ օրաթաա պիր նուլթ
տալի իրաթ իթմէսի իւզէրինէ,
ժանտարմա գօմանտանը Նիթօլիշ
կէլուպ, Ալալանթիլին քիմ օլտը-
ղընը էվրազը րէսմիլէ իլէ իսպալթ
իթմէսիլի թէլլիթ էլլէմէսինտէ,
Ալալանթիլ ալթէ իտուպ գօման-
տանը խաթթիթէ եարէլէմիշ: տէր.
հալ Նիթօլիշ տալի պիլ մուգա-
պէլէ Ալալանթիլին կէօյիլնտէն
վուրուպ էօլտիլմիւշ, վէ անընլէ
պէրապէր պուլընանլարը տէրտէսթ
իթմիշ օլտըղը Պէլլարտտան էվ-
րօթա ճէրիտէլէրինէ պիլտիլմիւշ
տիր:

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ թապաալարընա գարըն
Թիւրքիաաա Գաաաթթթ վէ տա-
վա խուսուսաթընտա բէք չօգ միւշ-
թիւլաթ չըգարըլմագաթ օլտըղըն-
տան տօլարը՝ ֆրանսըզ, րուս, ին-
կիլիզ վէ իթալիա էլիլէրի միւլթ-
թէթիլէն Պապը Ալիյէ պիր նօ-
թա իլէ բրօթէսթ իթմիշլէրտիր:

ԵՈՒՆԱՆԻՍՏԱՆ

Եունան տէվլէթլէ՝ սինօրտան
Թիւրքիայա սիլաճ վէ հարապ լէ-
վազիմաթը կէշիլմէյի մէնն իթմիշ
տիր:
Ալտի՝ Եունան տէվլէթլինին
Մաթթիթնիտա հարէթթի իլիլթի.
լալթարանէի մէնն իթմէք մագ-
սէտիլտէ պուլընտըղընը եազմըշ
տըր:

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԷ

Ալմանիտ, Ալաթրիա վէ իթա-
լիանըն վիւքէլա րէյիլէրի Զաթիկ-
տէն սօնրա վիլէնտաա կէօրիւ-
շիւպ, իթթիթագը Միւսէլլէսէի
վէ թիճարէթ ահտանմէլէրի եէ-
նիլէմէք իշին՝ էթթեթլարընը
պիրպիրինէ արզ ու իլաճ իտէճէք-
լէր իմիշ:

— Մ. Ամբրիկա եէնի հարապ
սէֆինէլէրի եաթաթըմագ իշին
պիր միլեար տօլար թալիսիլ իտէ-
ճէլէր. եանի 500 միլիոն ֆրանգ,
Քէպա էսկի վաթօլլարըն թաթիլի
իշին տալի 9,343,235 տօլար
թալիսի օլընաճաղ տըր:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

ՎԱՌՆԱ, 20 Փետրուար

ԶԱՆԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալօն լիպ. 49.53 հթթ. 7.—/ 7.80	
Արապա լիպ. 48-58 հթթ. 8.—/ 10.60	
ԱՐԱՅ	
Վալօն 100 քիւ 9.50/9.60	
Արապա 35-45 լիպ. հթթ. 5.80/6.60	
ԵՈՒՂԱՅ	
Վալօն 100 քիւ 12.40/—	
ՅԱՍՈՒԼԻԱ 100 քիւ 15.—/22.—	
ԶԱՎՏԱՐ	
ՄԻՍԻՐ	
Արապա լիպ. 54-58 հթթ. 8.—/ 8.60	
Վալօն լիպ. 100 քիւ 9.80/10.20	
ՏԱՐԸ	
Կիւնաէ 80-100 արապա կէլլէք- տէ տիր. վալօն 10-15:	
Վալօն մուլմէլէսի ալթուլ ֆը- րանքլէ, արապա կիւմիլլէ, Նարօ- լէօն 22/60 հիսապը իլէ:	

ԲԱՄՈՒԹ

Վարնա մաղաղաթընտա իլիթ սա- թըլարը:	
Ինկիլիզ իլիլիլ Ն. 8-14 9.50	
» » Ն. 18-24 12.—	
Եէրիլ իլիլիլ Ն. 8-14 9.—	
Ալթըլմը բաժնէ հօդա 2.—	

ՍԱՐԱՅԻԹԷ

Նարուլէն 22 ֆրանք 60 սանթ,
Օսմ. լիւրաթ 22.90 ալթուլ ֆրանք

ՊԱԳԱՆԻԹԷ

Վարնա բիւցաթընտա պազալիլէ մալլէրին պու կիւնթի ֆիլաթը, ալ- թուլ ֆրանք իլէ:	
ԳԱՂԷ	1.50/1.70
Շէֆէր Նէմցէ	51
» (Բէսմէ) սանտըզ	27.60
Բիրիլմէ ճարոն չուվալը	35-38
« Ֆիլիպէ »	38.50
« Ինկիլիզ »	25.—
« Բիլլօն »	45.—
ԿԱԶ Սանտըզ	6.70
Զէթիլ ՆԱՂԸ քիւ —.90/— .94	
ԳՈՒՐՈՒ ԻԻԶԻՍ	— .30

Յ. Պ. ՃԱՆԿԻՐԼԵԱՆ

Բանձնակաւար

Պատիւ ունիմ պատ. ազ-
գայնոց յայտարարելու թէ՛ Վառնայի,
Եւմուլայի եւ Ռուսուլ-քի մէջ յանձնա-
կաաթընթեան երթեւեկութեան սկսած
եմ, անպայման վտառու թիւն, ապ-
րանքներու գէնթը խիստ զիւրաժա-
նիլի եւ յանձնարարութիւնները պիտի
կատարուին արագ եւ շատ ճշգրտութեամբ:
Հասցէ՝
Յ. Պ. ՃԱՆԿԻՐԼԵԱՆ
Վառնա

Իսկ Ռուսուլ-ք մեր կեդրոնատեղին է
Գալֆաեան եղբարց խանութը:

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՆ

Յրանսերէնի եւ Գերմաներէնի հմուտ
երիտասարդ մը տրամադիր է այդ եր-
կու լեզուները սորվիլ ուղղորդելու,
գոնացիցիլ պայմաններով, զասեր
տալ: Դիմել խմբագրութեան:

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

Ճաշակաւոր եւ տոկուն
կօշիկ հագնելու համար
գիմիլ, Ստեփան Խօրա-
սանճեանի խանութը,
փողոց Մուսալլա, Գի-
նիլ խիստ չափաւոր են:

Одговорникъ Н. Драгулевъ
Печ на Хр. Н. Войниковъ—Варна